

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา ความเปลี่ยนแปลงทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีมากและรวดเร็ว จึงมีผลกระทบต่อสภาพเศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรมตลอดจนการเมืองการปกครอง ซึ่งการเปลี่ยนแปลง ดังกล่าวมีผลกระทบต่อการจัดการศึกษา ซึ่งการศึกษาขั้นพื้นฐาน 6 ปี ในระดับประถมศึกษาไม่เพียงพอที่จะทำงาน และการครองตน ได้อย่างปกติสุข และเป็นแรงงานที่มีคุณภาพ เพื่อให้สามารถปรับตัว ให้ออกทันกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวดังที่ ชัยพร รุบน้อย (อ้างถึง สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2535)

การจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520 กระทรวงศึกษาธิการ ได้ประกาศใช้หลักสูตรมัธยมศึกษา พุทธศักราช 2521 แทนหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2503 ในปีการศึกษา 2521 การจัดการศึกษามีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตร เพื่อให้สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติและเพื่อให้เหมาะสมทันสมัยต่อสภาพของสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนระบบการศึกษามายาวในประเทศ หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ซึ่งได้นำมาใช้กับระบบการศึกษามาเป็นเวลานานกว่า 10 ปี แล้วนั้น ในสภาพปัจจุบัน สภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง ตลอดจนความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้พัฒนาไปจากเดิมมาก อีกทั้งข้อมูลของการใช้หลักสูตรทั้งจากการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา งานวิจัย ข้อคิดเห็น และข้อวิจารณ์จากสื่อมวลชน ได้มีส่วนบ่งชี้ว่าจำเป็นต้องมีการปรับปรุงหลักสูตรที่ใช้อยู่ในให้ทันสมัยขึ้น กระทรวงศึกษาธิการจึงได้ปรับปรุงหลักสูตรทั้ง 3 ระดับ ในปี พ.ศ. 2533 และได้ประกาศใช้หลักสูตรฉบับปรับปรุง

ขั้นพื้นฐานของประชาชนให้สูงขึ้นจึงมีความสำคัญ และจำเป็นต้องการพัฒนาการศึกษา เศรษฐกิจ และสังคม ดังได้ระบุไว้ในนโยบายของแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530-2534) ว่า

"เร่งรัดการศึกษาให้เหมาะสมกับความต้องการทางการศึกษาในด้านการพัฒนาบุคคล และให้สัมพันธ์กับการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการพัฒนาประเทศ" (กระทรวงศึกษาธิการ, 2536)

ซึ่งผลศึกษาเป็นวิชาหนึ่งที่มีอยู่ในหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาซึ่งจะต้องจัดให้มีการเรียนการสอนขึ้น แต่การเรียนการสอนผลศึกษา จะให้เกิดคุณภาพที่ดีและบรรลุจุดมุ่งหมายได้นั้น จำเป็นต้องจัดสภาพให้เหมาะสมและถูกต้องตามหลักและวิธีการอันได้แก่ วัสดุครูผู้สอน จำนวน บุคลากร อุปกรณ์ สถานที่ และเครื่องอำนวยความสะดวก ตลอดจนได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ ถ้าขาดสิ่งหนึ่งสิ่งใดไปแล้วก็จะทำให้การดำเนินการสอนไม่ได้อุณหภูมิเท่าที่ควร

ดังนั้น จากการดำเนินการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ขยายเพิ่มจากชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จึงทำให้มีอุปสรรคหลายด้านด้วยกัน อันเนื่องมาจากการขยายระดับการศึกษา เช่น ด้านบุคลากร อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ สภาพชุมชน ซึ่งเป็นที่ตั้งของโรงเรียน ควบคู่กับความจำเป็นและความต้องการ

ซึ่งการวิจัยเรื่อง การนำใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (วิจิตรา บุญมา 2535) ซึ่งผลการวิจัยพบว่า เอกสารประกอบหลักสูตรไม่เพียงพอ บุคลากรไม่เพียงพอ ขาดการวางแผนการนิเทศขาดการติดตามผลการใช้หลักสูตร อย่างเป็นระบบ ผู้บริหารไม่มีเวลาพิเศษขาดบุคลากร ที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในการนิเทศ และการวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหา การนำใช้หลักสูตร ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครปฐม (จวีวรรณ พูลนาผล 2536) ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ขาดแคลนบุคลากร งบประมาณไม่เพียงพอและได้มาล่าช้า เอกสารหลักสูตรไม่เพียงพอ ครูขาดความรู้เรื่องหลักสูตร ฯลฯ จะเห็นได้งาน การวิจัยดังกล่าว เป็นการวิจัย

อย่างกว้าง และเฉพาะจังหวัดนครปฐมเท่านั้น แต่ยังไม่มีการวิจัย เฉพาะเจาะจงใน รายวิชา พลศึกษาและในส่วภูมิภาคพร้อมกัน 12 เขตการศึกษา

ซึ่งผู้วิจัย มีตามสนใจและเห็นว่า สมควรจะมีการศึกษาเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการ เรียนการสอน วิชาพลศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งศึกษาเกี่ยวกับ ปัญหาการเรียนการสอนวิชา พลศึกษาของโรงเรียนในอำเภอเมืองและนอกอำเภอเมือง เนื่องจากเราจะพบว่า โรงเรียนใน อำเภอเมือง จะมีสภาพโดยทั่ว ๆ ไปที่พร้อมและดีกว่าโรงเรียนนอกอำเภอเมือง ซึ่งอาจจะทำ ให้มีปัญหการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา แตกต่างกัน

ซึ่งจากการศึกษาดังกล่าวจะได้เป็นแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงการเรียนการสอน เพื่อ ให้มีประสิทธิภาพ และบรรลุเป้าหมายได้ดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงสภาพการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนโครงการขยาย รอกาสทางการศึกษา ชั้นพื้นฐาน
2. เพื่อศึกษาถึงปัญหาการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนโครงการขยาย รอกาสทางการศึกษา ชั้นพื้นฐาน
3. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาของโรงเรียนที่อยู่ในอำเภอ เมืองกับโรงเรียนที่อยู่นอกอำเภอเมือง

สมมติฐาน

โรงเรียนที่อยู่ในอำเภอเมืองกับโรงเรียนที่อยู่นอกอำเภอเมืองมีปัญหาการเรียนการสอน พลศึกษาแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยมุ่งศึกษาเฉพาะปัญหาในการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียน
โครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ข้อตกลงเบื้องต้น

ผู้วิจัยถือว่าผู้ตอบแบบสอบถามคือ ผู้บริหารและครูพลศึกษาในโรงเรียนโครงการ
ขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้คำตอบที่เชื่อถือได้ และตรงกับความแท้จริง

คำจำกัดความ

สภาพ หมายถึง สภาพปัจจุบันโดยทั่วไปในการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา
ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ปัญหา หมายถึง อุปสรรคที่เกิดขึ้นที่ทำให้การเรียนการสอนไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์
ในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาเท่าที่ควร

ครูพลศึกษา หมายถึง ครูและอาจารย์ที่ทำหน้าที่สอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนโครงการ
ขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผู้บริหาร หมายถึง ผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารวิชาการ และหัวหน้าหมวดวิชาพลศึกษา
ในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

โรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง โรงเรียน
ประถมศึกษาที่ขยายชั้นเรียนถึงมัธยมศึกษาปีที่ 3

วิชาบังคับแกน หมายถึง รายวิชาพลศึกษา ที่หลักสูตรกำหนดให้เรียน ตามแผนการสอน
สำหรับมัธยมศึกษาปีที่ 1-มัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521
(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

วิชาบังคับเลือก หมายถึง รายวิชาพลศึกษา ที่หลักสูตรกำหนดให้เลือกเรียนตามแผนการ
สอนสำหรับมัธยมศึกษาปีที่ 1 - มัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น
พ.ศ. 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

วิชาเลือกเสรี หมายถึง รายวิชาพลศึกษาที่หลักสูตรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกเรียน ตาม
แผนการสอนสำหรับมัธยมศึกษาปีที่ 1 - มัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น
พ.ศ. 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ทำให้ทราบปัญหาการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนโครงการขยายโอกาส
ทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. เพื่อเป็นแนวทางการปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียน
โครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
3. การวิจัยเรื่องนี้ จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่จะทำการศึกษาค้นคว้า หรือวิจัยเกี่ยวกับ
เรื่องนี้นั้นต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย